

Gorzów Wlkp., dnia 4 lutego 2019 r.

WOJEWODA LUBUSKI

BF-VIII.431.19.2018.PFlu

Pan
Stanisław Peczkajtis
Wójt Gminy Krzeszyce

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (*Dz.U.2017.2234*), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (*Dz.U.2011.185.1092*), w dniach od 8 do 14 listopada 2018 r. w Urzędzie Gminy w Krzeszycach została przeprowadzona kontrola w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa w 2017 r. udzielonej Gminie Krzeszyce na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – zasiłki celowe. W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Stanisław Peczkajtis.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Arleta Pławska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 243-2/2018 z dnia 24 października 2018 r.
- Paweł Flügel - Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 243-1/2018 z dnia 24 października 2018 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczania dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa w 2017 r. udzielonej Gminie Krzeszyce na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – zasiłki celowe. Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

W czasie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Ewelina Banicka-Buksa – Kierownik GOPS w Krzeszycach.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadania polegającego na usuwaniu skutków klęsk żywiołowych, Gmina Krzeszyce otrzymała w roku 2017 w rozdziale 85278 dotację w wysokości 131 079,00 zł. Dotacja została przekazana przez LUW na podstawie złożonych przez Gminę Krzeszyce wniosków na uruchomienie rezerwy celowej na pomoc finansową w związku z wystąpieniem huraganu w dniu 5/6.10.2017 r., odpowiednio w trzech transzach:

- Wniosek nr GOPS.8101.125.3.2017 z dnia 12.10.2017 r., kwota dotacji 23 900,00 zł,
- Wniosek nr GOPS.8101.125.4.2017 z dnia 24.10.2017 r., kwota dotacji 2 200,00 zł,
- Wniosek nr GOPS.8101.125.7.2017 z dnia 05.12.2017 r., kwota dotacji 104 979,00 zł.

Kwoty otrzymanej dotacji z LUW zostały przekazane we wnioskowanej wysokości i wprowadzone do budżetu gminy zarządzeniami Wójta Gminy Krzeszyce w kwotach zgodnych z pismami otrzymanymi z LUW w sprawie przyznania dotacji. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Kwoty dotacji przekazanych i wprowadzonych do budżetu Gminy Krzeszyce. *kwoty w zł*

Pismo z LUW w sprawie przyznania/ zwiększenia dotacji, <i>(nr z dnia)</i>	Kwota otrzymanej dotacji	Data przekazania dotacji przez LUW	Ujęcie dotacji w budżecie Gminy Krzeszyce	
			Zarządzenia Wójta Gminy <i>(nr z dnia)</i>	Kwota dotacji
FBC-I.3111.1.152.2017.ASob z 13.10.2017	23 900,00	13.10.2017	89/2017/SK 27.10.2017	23 900,00
FBC-I.3111.1.156.2017.MDom z 31.10.2017	2 200,00	31.10.2017	98/2017/SK 28.11.2017	2 200,00
FBC-I.3111.1.181.2017.ASob z 20.12.2017	104 979,00	20.12.2017	105/2017/SK 20.12.2017	104 979,00
RAZEM	131 079,00			131 079,00

Otrzymana dotacja została wydatkowana w pełnej wysokości, tj. w kwocie 131 079,00 zł.

Środki z dotacji wydatkowano na wypłatę zasiłków celowych osobom poszkodowanym w wyniku działania huraganu (orkan Ksawery), który miał miejsce w dniach 5-6 października 2017 r. Zasiłki celowe zostały przyznane na podstawie art. 40 ust.2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który mówi, że „zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.”

Zadanie było realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszycach, zwany dalej „GOPS”. GOPS działa na podstawie Statutu, który został nadany ośrodkowi uchwałą rady gminy Krzeszyce nr XVIII/98/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Krzeszycach. Zgodnie ze statutem GOPS działa m.in. na podstawie:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Krzeszyce realizujący zadania pomocy społecznej oraz samodzielną jednostką budżetową nie posiadającą osobowości prawnej prowadzącą gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. Nadzór nad ośrodkiem sprawuje Wójt Gminy Krzeszyce, a w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy decyzje administracyjne z upoważnienia Wójta Gminy Krzeszyce wydaje Kierownik GOPS. Ponadto Kierownik GOPS, zarządzeniem nr 82/2015/GOPS Wójta Gminy Krzeszyce z dnia 8 września 2015 r., został upoważniony do reprezentowania przed organami administracji publicznej i podpisywania wszelkich dokumentów przesyłanych do powyższych organów. Regulamin organizacyjny GOPS został wprowadzony zarządzeniem nr 4/2015 Kierownika GOPS w Krzeszycach z dnia 01.12.2015 r. na podstawie § 8 statutu.

W związku z wystąpieniem w dniach 5/6.10.2017 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszącymi znamiona klęski żywiołowej, Wójt Gminy Krzeszyce Pan Stanisław Peczkajtis upoważnił pismem z dnia 6 października 2017 r. Kierownika GOPS w Krzeszycach - Panią Ewelinę Banicką-Buksa do prowadzenia spraw związanych ze stanem klęsk żywiołowych, oraz zarządzeniem nr 86/2017/GOPS z dnia 06 października 2017 r. powołał Komisję ds. szacowania strat powstałych na skutek tych zjawisk. Ponieważ Gmina nie zatrudnia osoby posiadającej uprawnienia w zakresie nadzoru budowlanego¹, powoływany został z zewnątrz rzeczoznawca kosztorysant z uprawnieniami.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

W związku z wystąpieniem w dniu 5/6.10.2017 r. niekorzystnego zjawiska atmosferycznego nazwanym orkanem „Ksawery”, GOPS wydał łącznie 13 decyzji przyznających zasiłki celowe, w tym:

- 11 decyzji do kwoty 6 000,00 zł,
- 2 decyzje powyżej 20 tysięcy zł,
- 2 decyzje odmawiające przyznania zasiłku celowego,

na łączną kwotę 131 079,00 zł. Kwota wypłaconych zasiłków celowych dla decyzji przyznających pomoc na remont budynku/ lokalu mieszkalnego, zgodnie z pkt. II z wyłączeniem pkt. II.6) Zasad tj. do 20 000 zł, wyniosła 26 100,00 zł, gdzie maksymalna wysokość wypłaconego zasiłku dla pojedynczej decyzji nie przekroczyła kwoty 6 000,00 zł, a dla pozostałych dwóch decyzji, wysokość pomocy na odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego udzielona została na podstawie pkt. III Zasad tj. na kwotę 104 979,00 zł.

Skontrolowano 100% wydanych decyzji przyznających zasiłki celowe oraz 100% dokumentów źródłowych stanowiących podstawę wydania decyzji, tj.: wnioski o przyznanie pomocy finansowej, kwestionariusze wywiadu rodzinnego, protokoły szacowania strat, operaty szacunkowe poniesionych

¹ Zgodnie z pkt. II.6 i III zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pismem nr DOLiZK-IV-775-20/2017 z dnia 29.08.2017 r. (tekst ujednolicony), zasad w sprawie udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych (zwanymi dalej Zasadami).

strat, dokumentacje fotograficzną oraz inne dokumenty załączane przez osoby uprawnione do pomocy. Szczegółowe zestawienie skontrolowanych dokumentów związanych z wydanymi decyzjami znajduje się w aktach kontroli.

W trakcie analizy dokumentów zespół kontrolny dokonał następujących ustaleń:

- każda poszkodowana osoba złożyła wniosek o udzielenie pomocy,
- podstawą do określenia wielkości pomocy był każdorazowo przeprowadzony wywiad rodzinny oraz protokół szacowania strat,
- dodatkowo dla wniosków o udzielenie pomocy (w oparciu o pkt. III Zasad tj. na odbudowę budynku/ lokalu mieszkalnego), oszacowanie strat nastąpiło przez rzeczoznawcę kosztorysanta posiadającego uprawnienia nr 279/08 wydane przez Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych,
- przeprowadzenie wywiadu rodzinnego oraz szacowanie strat odbywało się w przeciągu 3 dni po wpłynięciu do GOPS wniosku o udzielenie pomocy,
- wywiad rodzinny przeprowadzany był przez pracownika socjalnego GOPS i akceptowany przez Kierownika GOPS,
- wyceny strat dokonywała 4 osobowa Komisja ds. szacowania strat powołana zarządzeniem Wójta Gminy Krzeszyce nr 86/2017/GOPS z dnia 06.10.2017 r.²
- straty poniesione przez poszkodowanych były następstwem zniszczenia części budynku mieszkalnego albo budynku gospodarczego,
- podstawą przyznania zasiłku celowego była decyzja wydana przez Wójta Gminy Krzeszyce, podpisana z upoważnienia Wójta przez Kierownika GOPS,
- decyzje przyznające zasiłki celowe do 20 000,00 zł (tj. na podstawie pkt. II Zasad) zostały wydane w przeciągu 10 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
- decyzje przyznające zasiłki celowe powyżej 20 000,00 zł (tj. na podstawie pkt. III Zasad) zostały wydane w przeciągu 8 dni od dnia przyznania dotacji przez LUW,
- przyznane kwoty zasiłków celowych były równe szacunkowej wycenie strat dokonanej przez Komisję ds. szacowania strat lub przez rzeczoznawcę kosztorysanta,
- wypłata zasiłków celowych realizowana była niezwłocznie w kwotach i terminach określonych w decyzjach, pod rygorem natychmiastowej wykonalności, nadanej na podstawie art. 108 k.p.a ze względu na wyjątkowo ważny interes społeczny,
- przekazanie zasiłku celowego następowało zgodnie z wydaną decyzją, tj. za pośrednictwem konta bankowego lub w kasie, z wyjątkiem dwóch przypadków gdzie wypłaty zasiłku celowego dokonano w kasie, pomimo wskazania w decyzji konta bankowego jako sposobu zrealizowania wypłaty. Przyczynę zmiany sposobu wypłaty zasiłku wyjaśniła Kierownik GOPS wskazując, że „...nie ustalono numerów rachunków bankowych, które należą do odbiorców zasiłków”.

² Komisja szacowała straty w składzie: Tadeusz Witkowski – przewodniczący, Ewelina Banicka-Buksa – członek komisji, Maria Korolewicz – członek komisji oraz sołtys sołectwa, na terenie którego wystąpił huragan i mieszkaniec poniósł straty.

Dodatkowo w trakcie kontroli na miejscu ustalono, że:

1. Beneficjenci pomocy przyznanej na remont budynku/ lokalu mieszkalnego (zgodnie z warunkami przyznawania pomocy określonymi w pkt. II Zasad), nie przedstawili faktur lub rachunków potwierdzających poniesienie wydatków dokonanych z kwoty przyznanych zasiłków. O powinności przedstawienia powyższych dowodów finansowych mówi pkt I. 15. Zasad: „Osoby uprawnione powinny przedstawić faktury lub rachunki potwierdzające poniesienie wydatków związanych z remontem/odbudową budynku/lokalu mieszkalnego lub gospodarczego, dokonanych z kwoty przyznanych zasiłków”. W wyjaśnieniach otrzymanym od Kierownika GOPS czytamy, że: *„W decyzjach nie znalazł się zapis zobowiązujący do przedstawienia rozliczeń w postaci faktur i rachunków, ponieważ wydając decyzję nie wzięłam pod uwagę, aby zasiłki do 6 000,00 zł należało rozliczać okazując dowody poniesionych wydatków. Jednakże pracownicy Ośrodka robili wizję lokalną i stwierdzali czy prace naprawcze w danym zakresie zostały wykonane. GOPS potwierdza wydatkowanie środków zgodnie z celem na jaki zostały one udzielone.”*

Biorąc pod uwagę:

- powyżej cytowane wyjaśnienia, z których wynika, że GOPS potwierdzał wykonanie prac i celowość poniesionych wydatków dokonanych z kwot wypłaconych zasiłków,
- zapis w pkt. I.15 Zasad z użyciem słowa „powinny”, które to jest wytyczną lub zaleceniem, ale nie jest zobowiązaniem i nie jest równoznaczne ze słowem musi,
- otwarty katalog sposobu rozliczenia poniesionych wydatków wskazany w pkt. I.16. Zasad, na który wskazuje użycie słowa „np.” w wyrażeniu „np. nie przedstawi rachunków lub faktów”, zespół kontrolny przyjął wyjaśnienia Kierownik GOPS jako zasadne.

Ponadto, zespół kontrolny ustalił, że w jednej decyzji zostało zawarte zobowiązanie do przedłożenia rachunków/faktów potwierdzających poniesione koszty w terminie do dnia 10 listopada 2015 r. W wyjaśnieniach Kierownika GOPS czytamy, że *„...w uzasadnieniu wystąpiła omyłka pisarska, która zobowiązała do przedłożenia faktur/rachunków w terminie do 10-go listopada 2015 r. W decyzji w ogóle nie powinien znaleźć się zapis o sposobie rozliczenia z uwagi na kwotę zasiłku, który nie podlega okazaniu rozliczenia”*.

2. W przypadku dwóch beneficjentów pomocy przyznanej na odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego zgodnie z warunkami przyznawania pomocy określonymi w pkt. III Zasad z kwoty przyznanego zasiłku, rozliczenie z otrzymanej pomocy przedstawia się w sposób następujący:
 - dla wypłaconego zasiłku celowego w wysokości 79 979,00 zł, przyznanego na podstawie decyzji nr GOPS.8214.15.2017 z dnia 28.12.2017 r., na wniosek poszkodowanej, termin przedłożenia w GOPS w Krzeszycach, rachunków/faktur potwierdzających poniesienie kosztów na odbudowę stodoły, który w pierwotniej decyzji był określony do dnia 30.06.2018 r. decyzją zmieniającą nr GOPS.8214.15.2.2017 z dnia 21 maja 2018 r. został wyznaczony dzień 31.12.2018 r.
 - dla wypłaconego zasiłku celowego w wysokości 25 000,00 zł, przyznanego na podstawie decyzji nr GOPS.8214.16.2017 z dnia 27.12.2017 r., rozliczenie z poniesionych kosztów

nastąpiło na podstawie przedłożonych faktur wystawionych imiennie na poszkodowaną na adres zameldowania w Witnicy, na łączną kwotę 16 311,86 zł, oraz na podstawie złożonego oświadczenia, zawierającego wycenę prac budowlanych związanych z postawieniem ścian i więźby dachowej z położeniem dachu i rynien, we własnym zakresie na kwotę 9 500,00 zł. Wartość nieudokumentowanych wydatków fakturami lub rachunkami wyniosła 8 688,14 zł. Ustalono, że do rozliczenia wydatków przez poszkodowaną, oprócz przedłożonych faktur, GOPS uwzględnił oświadczenie poszkodowanej. Uzasadnienie tej decyzji zostało zawarte w wyjaśnieniu podpisanym przez Kierownika GOPS, w którym czytamy: *„W końcowym rozliczeniu (poszkodowana) przedstawiła faktury adresowane na Witnica [REDAKTOWANE] ponieważ tam jedynie posiada meldunek. W Czartowie zamieszkuje i tu zamierza osiedlić na stałe. W całościowym rozliczeniu okazała faktury i rachunki. Jako sposób rozliczenia rozsądne i zasadne było przyjąć oświadczenie, wykonania prac budowlanych we własnym zakresie. Stwierdzono naocznie, że prace w tym zakresie zostały faktycznie wykonane.”*

Biorąc pod uwagę powyżej cytowane wyjaśnienia, z których wynika, że GOPS potwierdził wykonanie prac i celowość poniesionych wydatków dokonanych z kwot wypłaconych zasiłków, oraz fakt, że koszt wycenionej przez rzeczoznawcę kosztorysowego robocizny wyniósł 11 590,89 zł, zespół kontrolny uznał za zasadne przyjęcie do rozliczenia „oświadczenia” poszkodowanej i nie wnosi zastrzeżeń co do sposobu udokumentowania kosztów poniesionych na usunięcie strat powstałych w gospodarstwie rolnym w wyniku huraganu.

Dokumentacja finansowa oraz księgowa potwierdzająca prawidłowość wykonania dotacji znajduje się w aktach kontroli.

Zasady rachunkowości obowiązujące w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszycach w okresie objętym kontrolą, zostały wprowadzone zarządzeniem Kierownika GOPS nr 1/2011 z dnia 03.01.2011 r. w sprawie wprowadzenia zmian zasad rachunkowości. Przedmiotowe zarządzenie wprowadziło zakładowy plan kont, według którego prowadzone są księgi rachunkowe w jednostce.

Przedstawione do kontroli wydruki z ewidencji księgowej z kont:

- 130 (Rachunek bieżący jednostki budżetowej),
- 240 (Pozostałe rozrachunki),
- 410 (Inne świadczenia),
- 998 (Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego),

były zgodne z kontami ujętymi w księdze głównej zakładowego planu kont. Oznacza to, że zapisy księgowe dokonywane były na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont przyjętym zarządzeniem Kierownika GOPS.

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli poddano ocenie następujące sprawozdania:

- sprawozdanie kwartalne Rb-50W za IV kw. 2017 r. o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostało terminowo przekazane do LUW,
- sprawozdanie kwartalne Rb-50D o dotacjach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostało terminowo przekazane do LUW,

Kwoty otrzymanej oraz wydatkowanej dotacji są zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach Rb-50D i Rb-50W za IV kw. 2017 r. oraz zostały przedstawione w sposób rzetelny, zgodny z ewidencją księgową oraz prawidłowy pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym (*sprawozdania i raporty z przekazania sprawozdań do LUW znajdują się w aktach sprawy*).

IV. PODSUMOWANIE

W związku ze zmianą decyzji nr GOPS.8214.15.2017 z dnia 28.12.2017 r. dotyczącej terminu na przedłożenie do GOPS w Krzeszycach rachunków/faktur potwierdzających poniesione koszty na usunięcie strat powstałych w gospodarstwie rolnym, zobowiązuję Kierownika GOPS w Krzeszycach do przedłożenia do Wydziału Budżetu i Finansów LUW w Gorzowie Wlkp., w terminie do 30.01.2019 r., kopii rachunków/faktur (potwierdzonych za zgodność z oryginałem), dokumentujących wydatki finansowane z przyznanej pomocy.

Zgodnie z powyższym zobowiązaniem, pismem nr GOPS.420.17.2019 z dnia 29 stycznia 2019 r. podpisanym z upoważnienia Wójta Gminy Krzeszyce przez panią Ewelinę Banicką-Buksa – Kierownika GOPS, wpłynęły do Wydziału Budżetu i Finansów LUW potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie faktur dokumentujące wydatki finansowe poniesione na usunięcie strat powstałych w gospodarstwie rolnym na łączną kwotę 90 072,51 zł, w związku z przyznaniem decyzją nr GOPS.8214.15.2017 zasiłkiem celowym w wysokości 79 979,00 zł.

Tym samym kontrolujący potwierdzili, że udzielona Gminie Krzeszyce dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa w 2017 r. w wysokości 131 079,00 zł, przeznaczona na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – zasiłki celowe, w związku z wystąpieniem w dniach 5/6 października 2017 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (orkan Ksawery), została wykorzystana i rozliczona w sposób prawidłowy zgodnie z celem na jaki została udzielona.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak